

“L'estat espanyol no pot posar sostre a la voluntat dels ciutadans, això és determinant”

de les solucions democràtiques passen per reconèixer l'existència d'un país i assumir com a compromís democràtic el respecte a la voluntat d'aquesta societat. Això no té rebaixa possible. El PSOE ha de ser conscient que s'ha de construir un futur des d'aquest punt de partida. No es pot posar un morrió a les voluntats dels pobles basc i català. Avui el poble basc pot parlar d'una determinada manera i d'aquí a quinze anys pot parlar d'una manera diferent. Per això és evident que el nou estatus polític no pot tenir hipoteques ni sostre, el sostre el posaran els ciutadans de Catalunya, d'Euskal Herria o de Galícia. L'estat espanyol no pot posar sostre a la voluntat dels ciutadans, això és un factor determinant. A partir d'aquí, amb aquesta qüestió tancada, l'esquerra abertzale ja ha dit que serà molt flexible durant el procés de transició, respectant

la voluntat ciutadana, reconeixent que aquest procés ha de partir de l'actual estatus institucional i que, per tant, la remodelació ha de ser progressiva però sense fer trampes.

—Així doncs, un Estatut com l'actual però ampliat no serveix...

—Exactament, no es tracta de fer una remodelació de l'estat en termes quantitatius, de dues o tres competències més. S'ha d'obrir un procés democràtic sense límits, sense ingerències ni hipoteques. No és un problema de quantitat sinó de qualitat democràtica.

—La flexibilitat de l'esquerra abertzale passaria també per no fer ús del dret d'autodeterminació fins d'aquí a 25 o 50 anys?

—Des del respecte al subjecte polític i partint de l'actual realitat institucional que té tres espais, Euskadi Nord, Navarra i la Comunitat Autònoma Basca, s'obre un procés durant el qual els ciutadans definiran les relacions internes entre aquests tres territoris i, alhora, cadascun d'aquests amb Madrid. Aquest procés ha d'anar desenvolupant etapes amb l'objectiu de poder configurar una unitat política com a poble. Quant de temps passarà? No ho sé. Quan aquesta unitat política com a poble es doni, evidentment fas l'exercici d'autodeterminació. El que no té sentit és exercir-lo de manera parcial. Si observem el model irlandès ens trobem amb uns plantejaments similars.

—Què és el pitjor que pot passar en les pròximes setmanes o mesos?

—Hi ha un parell de qüestions perilloses. D'una banda, el sorgiment d'una mena de bombolla al voltant d'una nova situació que no s'acaba de condensar. Podem percebre en la dialèctica política la sensació que hi ha moltes coses que s'estan movent, però en realitat no se'n mouen tantes.

I la segona qüestió, que la situació s'enquisti, que no s'obri el nou cicle, que l'obrellaunes que necessita el procés de canvi no acabi d'utilitzar-se.

—I el millor?

—Que tots els agents, i en els dos carrils que comentava abans, donin passos clars en la configuració d'una mesa amb tots els partits i en un diàleg ETA-estat que obri una fase de distensió.

Daniel Gómez Amat
Bilbao

Totes les institucions es van abocar en la visita, intentant que fos una enorme demostració d'estimació popular. Només en part ho aconseguiren. A pesar que el dia abans de l'arribada tota la premsa palmesana cridava a retre homenatge popular a la plaça de Cort, l'endemà, quan arribà l'hora, poca gent s'hi arreplegà. Tal i com testimonia la foto adjunta, la plaça es va quedar considerablement buida. De fet, una porció important dels presents eren policies de paisà, periodistes —aquests sí: una gernació, més 500 arribats de Madrid per seguir l'embaràs de Leticia— funcionaris i turistes. La premsa de l'endemà procurà que no es notàs: cap foto era una panoràmica.

Quan Leticia i Felip anaren a la Universitat de les Illes Balears, la protesta d'un parell de centenars d'estudiants —que criticaven la monarquia, la reducció de titulacions, etc.— no va merèixer gaire atenció mediàtica. Una mica sí, però no gaire. Ni tampoc es donà especial relleu a la recepció als portaveus dels grups parlamentaris, que li explicaren cada un la seva visió de l'actualitat balear. Per cert, que el portaveu d'EU-Els Verds, Miquel Rosselló —que juntament amb el del PSM es negà a assistir als actes organitzats pel Govern— lluïa un vistós pin amb la bandera republicana. En realitat, l'únic que interessà molt als mitjans va ser la crònica rosa del viatge. L'embaràs, els gestos i “l'elegància” —analitzada a fons com si d'una supermodel es tractàs— de Leticia, verdadera estrella de la parella que va enfosquir considerablement el protagonisme del príncep.

Els processos històrics basc i català, a debat al MHC

El Museu d'Història de Catalunya organitza, el dijous 19 de maig, un seminari en què historiadors del País Basc i Catalunya reflexionaran sobre els aspectes del passat i el present que han marcat l'evolució política de les dues nacions. El seminari, “Catalunya-Euskadi. La institucionalització política. De les Constitucions històriques als Estatuts d'Autonomia (1808-2005)”, serà dirigit pels historiadors Jaume Sobrequés i Joseba Agirreazkuenaga. Tot un ventall de prestigiosos historiadors

Els prínceps visiten les Balears

MIQUEL PAYERAS

Felip i Letícia visitaren oficialment les Illes Balears la setmana passada.

Cridà l'atenció el sopar que els prínceps feien per al "món de la cultura balear". Entre els presents lluïa la presència de la intèrpret de cançons lleugeres

Chenoa. Tanmateix, tampoc en aquesta ocasió les coses sortien com s'esperava. Perquè es deixaren notar molt les absències –no se sap si per no haver estat convidats o per haver declinat la invitació– de noms tan coneguts de la cultura balear com l'escriptor Baltasar Porcel, el pintor Miquel Barceló, la cantant Maria del Mar Bonet, o el baríton Joan Pons...

Miquel Payeras

d'universitats basques i catalanes, com Borja de Riquer, Josu Chueca, Carles Viver o Enrique Lucas, debaten aspectes cabdals de la història contemporània; temes que van des de la derrota de 1714, els furs i els estatuts, així com la teoria i pràctica dels sistemes de finançament de Catalunya i Euskadi.

La Florida del País Valencià que no vol Camps

Els veïns de les urbanitzacions de la Marina Baixa, farts dels robatoris a gran escala que pateixen des de fa uns

mesos, han decidit comprar armes per tal de defensar-se, i així ho han fet saber, explicant que estan organitzant patrulles ciutadanes. De fet, ja s'hi han aplegat a la plataforma Ja n'hi ha prou!, des de la qual demanen als responsables polítics que destinen forces de seguretat segons la població real, no la censada. El Ministeri de l'Interior ha dit que investigarà si és cert que els ciutadans afectats han adquirit armes de manera il·legal, sense els permisos necessaris i en el mercat negre, no siga cas que imiten els mafiosos que els treuen la son.

Precs i preguntes

ERC té un 'pla B'?

Salvador Cot

A hores d'ara, més o menys tothom reconeix que, si hi ha una mínima possibilitat de fer un pas endavant en l'autogovern de Catalunya, això és conseqüència directa de la decisió d'ERC de formar govern amb el PSC. El pacte del Tinell ha arrossegat els socialistes cap al catalanisme i ha col·locat CiU en una posició molt més conseqüent amb la inclinació ideològica tradicional en les seves bases. És a dir, tot el mapa polític català ha basculat cap a posicions molt més 'nacionals' que en els últims anys de la presidència de Jordi Pujol.

El que no està tan clar és com està gestionant ERC la conjuntura que ells mateixos han contribuït a crear. De moment, l'acció de govern de la Generalitat –o la del seu president– no s'han caracteritzat en absolut per haver incrementat la sensibilitat, diguem-ne, catalanista. La major part dels canvis simbòlics han estat fets amb l'única –i obsessiva– intenció de distanciar-se de la iconografia de l'època ullergent, en alguns casos trepitjant ulls de poll republicans sense manies. Tampoc no s'han pres les mesures de radicalisme democràtic que esmentava el pacte del Tinell, la majoria inassumibles des d'un tipus de gestió pública com la que ha aplicat el PSC en les institucions que governa des de fa un quart de segle.

Veurem què passa entre ara i final d'any, que és quan s'ha de resoldre –o no– la qüestió de l'estatut i el finançament. Si tot va bé, possiblement la fórmula del tripartit tindrà futur a mitjà termini. El que no queda clar és quin és el 'pla B' si res no funciona. Exemples com el de Sabadell, on ERC ha estat incapaç de prendre cap decisió fins que el PSC els ha expulsat del govern municipal, no anuncien res de bo per als republicans, que corren el risc de convertir-se en la 'Iniciativa nacional' que tan bé aniria al PSC.